

ŠKARAT

Zabavno-zbadliv in šaliv list.

Št. 10. in 11.

V Ljubljani, 10. junija 1883.

Tečaj I.

V prevdarek.

Dokler so bili nemčurji v večini in vlada nam neprijazna, bili smo veseli, ako smo tu in tam dobili kacega kandidata za mestni in deželni zbor. Javno se je priznavalo, da je dotičnik s svojo kandidaturo napravil veliko uslugo, da celo nepričakovano žrtev narodnej stvari. To stanje bilo je tudi naravno, kajti biti vedno v manjini, in pri tem v posmeh oholej in brezozirnej večini, tudi neso mačkine solze. To stanje je deloma povod, da se na Štajerskem vsakdo energično brani poslaniškega sedeža in da ima še tisti, ki prevzame poslaniški mandat, izredno neugoden, siten položaj, ker je pot v deželno zbornico v Gradci vsaj za slovenske poslance ozek in z ostrim trnjem obsajen, v zbornici samej pa v najsrečnejem slučaju naši zastopniki na milost in nemilost zavisni od tolikrat večje nemške večine, ker se marsikateremu sicer koristnemu in za občni blagor prepotrebne predlogu zanikava vsako opravičenje, ker prihaja od naše strani.

Vse drugače pa je bil položaj za zadnjih deželnozborskih volitev v Kranjskej. Nasprotnika ni bilo, bila je tedaj prosta konkurenca in odprta so bila duri in vrata vsakeršnim kandidatom na stežaj. Za tega delj bil je „natečaj“ silen, do sedaj še nečuden, kandidatov je kar mrgolelo na vseh krajih. Tu opazoval si melanholičnega sramožljivega kandidata, ki je kakor kmetska nevesta, tiho pod svojega jopiča tajno shrambo prikrival svojo čudovito sposobnost in še čudovitejše hrepenenje, tam zopet popenjal se je kvišku kolerični slavohlepni kandidat, vsiljevaje se kot osrečitelj bednega naroda, mej tem ko so pravi oficijelni kandidatje s primerno flegmo, sem ter tja pa tudi z neprimernim sangvinizmom motrili volilno gibanje, a mefistofelični duhovi maneč si roke za kulisami natezali žice in premikali po svojem nagonu zdaj pa zdaj pojavljajoče se figure. Bilo je burno delo, število kandidatov pa nebrojno, kajti vsak nov dan pomnožil je njih število za par možakarjev. Podobni bili so dežju. Kadar ga ni, želi in prosi ga vsakdo, a kmalu tudi preseda. Tako bilo je tudi s kandidati. Bilo jih je toliko, mej njimi pa takih in nekaj tudi tako neopravičenih imen, da bi bilo skoro treba procesije, da gre ta dobrota mimo nas, vsaj v nekaterih izvodih.

A ker taka želja ni tako lahko izvedljiva, ker se nekateri kandidatje odlikujejo s posebno trdovratnostjo in ker praktičen človek iz vsake še tako neugodne prilike ume izvajati dobiček in praktične posledice, zaradi tega si usojam opozarjati bodoči deželni zbor kranjski, naj z ozirom na slabo gmotno stanje naše dežele in uvažuje, koliko nas stanejo naši bolniki po bolnišnicah tujih dežel, da se v tej zadevi doseže nekako ravnotežje — predlaga kandidatovski davek, naj napravi v tem smislu načrt zakona in vse stori, da se ta zakon vzprejme.

O izvoljencih veleposestnikov.

Gospod grof Blagay
Prišel je zopet nazaj.
Gospod Gutmannsthal,
Je pet forintov za Ljudsko kuhinjo dal.
Izvoljen zato je v veliki posesti,
Da ne izgubi dobrih obrestij.
Herr Doctor Mauer
Hält sich sehr sauer.
Herr Dežmann und Luckman Carl
Sind zusammen ein rares Paar'l.
Gospod Apfalterrern je baron,
Kaj on hoče, das wiss' mer schon.
Izvoljen je tudi Alfonz baron Zois,
Zanj glasoval je tudi Prašnikar Alojz.
Mi ne poznamo njegovih zaslug.
Heutzutage gibt's viel Humbug.
Tauferrer in Schwegel oba sta barona
Vsako delo plačilo krona.
Dežman in Schrey nesta hotela kompromisa
Nazadnje pa ne dobota niti komisa
Kajti koncem avgusta
Ne bosta v zboruici več odpirala usta.

„Ljubljanski butelj“

skuša v jednej svojih številk svoj skrhani dovtip nad soho, postavljeno na kongresnem trgu in ugibajoč, kaj bode na vrhu, meni porogljivo, da bi bil to jako prikladen prostor za taborškega govornika.

A mi mislimo, da bi bilo še lepše in še bolj ganljivo, ko bi tja gori postavili **Dežmana**, ki bi v raztegneni desnici držal **znani izanski podplat**. Seveda bi moralo biti čelo primerno učenjaški namrgodeno in brez običajnih homeopatičnih pilul bi se tudi ne vzdržal v višini.

Sicer pa bi na obli stoječ imel dovolj časa premišljati resnico besed, katere je izustil kolega dr. Suppan, da je **namreč svet okrogel**.

Dragotin Obäd.

„Kak razložek je med drom. Pfefferer-om in drom Schafferjem?“

„Dr. Pfefferer je že star Poprovič, dr. Schaffer je pa še le sedaj prišel v „poper“.“

Resna premissljevanja penzioniranega filozofa
Izidorja Muzlovića:

Star sem že in dokaj križev imam že na hrbtišči, a vendar vsak dan opazim kaj novega. Človek se pač nikdar ne izuči. Svet je okrogel, kakor je duhovito opomnil že dr. Suppan in zaradi te okroglosti mora se vrteti in sukati. Ko bi tega ne bilo, ne znali bi si razlagati marsikaterih prikaznij v javnem življenju. Postavim, kdo bi si bil pred 40 leti mislil, da bode kdaj čital črno na belem:

„Katoliško časnikarstvo v današnjih hudih časih podpirati, gotovo ni manjše dobro delo, kakor pa zidati cerkve, ubožnice, ali vstanovljati druge take zavode, in dober članek v poštemem časniku ima dostikrat več koristi in vspeha, kakor pa izvrstna pridiga, govorjena pred najodličnejšim ljudstvom.“

Ko sem te stavke prečital, povem vam, da nesem takoj vedel, od kod piše ta sapa. Jaz sicer dostojno čislam časnikarstvo, a vendar zdi se mi močno, da je to nekaj preveč. Prosim vas, izvajajmo iz navedenih stavkov konsekvence, kam pridemo? Kdor koli je naročen na kak list, vsak tak poreče, jaz ne bom podpiral zidanja cerkva, ubožnic in drugih tacih zavodov, saj imam že kot naročnik časnika na rovaši dobro delo. In tako bode trpela javna milosrčnost in zidanje božjih hramov bode prenehalo popolnem. Že iz tega ozira ni bil srečen omenjeni stavek, poleg tega pa tudi izraz „v današnjih hudih časih“ ni bil dobro izbran. Vsaj jaz nikakor ne vidim, da bi bili pri nas na Slovenskem v verskem oziru hudi časi. Ljudstvo je verno in ni razploženo za nikakoršne skoke in kozolce.

Skoro še hujši pa je zadnji stavek, kjer se zatrjuje, da ima dober članek v poštemem časniku več koristi in vspeha kakor izvrstna pridiga itd. Pisec članka je gotovo prepričan, da je (članek namreč) dober, list pa v katerem je to bilo tiskano, poštem, če se tudi ne ravna prestrogo po sedmej zapovedi. A zaradi tega še ne treba pridig in to izvrstnih tako v spored staviti s časnikarskimi članki. Ta teorija bi utegnila slabo uplivati na občinstvo. Mislimo si, da bi verniki, ne izimši niti tercijsk, adoptirali to mnenje in šli namestu k pridigi, pod Tivoli čitat dobre članke v poštemem listu — ali bi ne ostajali božji hrami prazni? In nihče bi niti črhiniti ne smel, kajti odgovarjalo bi se: „Dober članek v poštemem listu ima več koristi in vspeha, nego izvrstna pridiga itd.“ in da je vsaj vspeh istinit, vidite pri nas, ki vsi čitamo ča snike.

Zato vedno pravim: Poper je dober, koristen, tudi vspesen a preveč ga ne sme biti. Tudi je nepotrebna omejitev: „Dober članek v poštemem časniku“. Dober članek je povsod dober, zlato povsod zlato, in izvrstna pridiga bode vsekdar imela korist in vspeh, bodi pred najodličnejšim ali pa pred priprostim ljudstvom, ker je beseda božja namenjena vsem brez razlike stanu in odlike.

Da, svet se res vrtil in suče. Naši predniki so stavili bele cerkve na strme višine, nam in našim potomcem pa se bode v jednako dobro delo štel, ako se naroče na časopis. Dobrotnik, ki je nekdanj veliko tisoči posvetil za napravo ubožnice ali jednacega zavoda, da bi imel zasluge na tem in onem svetu, zamore si v naših dnevih pomagati ceneje. Letna naročnina pičlih 15 gold. ima ravno toliko moči.

Stari „Ben Akiba“ rekel je pri vsakem še tako čudnem dogodku stereotipno: „Alles schon da gewesen!“, a ko bode čital omenjene stavke gotovo poreče: „Noch nicht da gewesen!“

Kakor stari Kranjec bom na stare dni moral peti:

„Kaj doživel sem na svetu,

Moj Bog, kaj se godi?“

da se moram jaz potezati za take stvari. To je že narobe svet. To je kakor bi „pagatel“ vzel „škisa“, državni pravdnik „Laibacherico“, ali pa gg. Doberlet, Ebrl in Harisch oblekli belo-modro-rudeče frake.

Res je, kar sem že davno slišal starih ljudij: Živemu človeku se vse primeri, mrtvemu pa jama. Da, jama! Prav nič se je ne plašim. Čul sem zadnje dni toliko nemčurskih neslanostij o narodnih tribojnicah, da sem že življenja sit in bi prav nič ne rekel, ko bi se skoro vlegel pod rušev prt.

Dokler se pa to ne zgodi, še vedno lahko rečem: Na svidenju!

Tako je možato!

Narodnjak stanuje slučajno v hiši, katerej gospodnji nemškuta, ki bi pa, ako bi pomislila nekoliko nazaj, ne smela biti nemškuta.

Dolgo časa ni bilo nobene zapreke, nobenega nespornajmljenja.

Pred nekoliko dnevi pa potrka strežaj na duri narodnjakovega stanovanja.

Na glasni „Naprej“ odpro se duri in v sobo se potisne čokasta postava hišne gospodnje prepokornega sluge.

Na vprašanje narodnjaka, kaj bi rad, znebi se sluga dobljenega ukaza rekoč:

„Eine Empfehlung von der Frau . . . und sie dürfen keine slavischen Fahnen aushängen.“

Na ta precej kategorično izrečeni ukaz pa odvrne narodnjak jako hladnokrvno:

„Meinen Handkuss der Gnädigen, zugleich aber die Erklärung, dass diesem Befehle keine Folge gegeben wird.“

Sluga odšel je s tem sporočilom, hišna gospodinja pa je mirno utaknila ta ukor v svoj fakijsni, modrokrvni žep.

Nekaj vprašanj.

Kako je to, da „Ljudski glas“ o deželnozbornih volitvah kar molči, ko je vendar pred volitvami odpiral svoja modra usta na stežaj?

Kako je to, da si prisvaja dr. Keesbacher pri vsakej priliki odločilno besedo ter se sili naprej, ko bi vendar moral znati, da ga ne maramo?

Kdo pove, zakaj g. Doberlet tako črti in spodbija naše narodne barve?

Pri katerem sodišči je uložil g. Suhadolnik svojo tožbo proti „Slovenskemu Narodu“, o katerej je bilo toliko vika?

Zakej je nad poslopjem c. kr. finančnega ravnateljstva samo nemški napis? Ima-li finančno ravnateljstvo opraviti samo z nemškimi davkoplačevalci?

Dober dovtip.

Neki uradnik imel je mnogo dolgov. Nasledek bil je ta, da je svojo plačilno polo vsaki mesec drugemu zastavil. Ko se je to že precej časa ponavljalo, dé jedenkrat davkar, ki je izplačeval mesečno plačo:

„To je vendar čudno, da ima gospod M. vsaki prvi dan v meseci drugačen obraz!“

Vinček, tebe pije Martinček, ali pametno!

(Dve resnični dogodbi.)

Pokojni biskup križevački Gjuro Smičiklas imel je dosti vina v svojej kleti, a naročito je imel tam v kotu lagev dobre starine, katere je dal na stol samo tedaj, če je imel posebno ljube goste pri obedu. — Sluga Martin, ki je dvoril pri stolu, je pazil na neki znak, katerega je dobil od biskupa, in precej je prinesel tistega dobrega starega.

Za svojega Martina je biskup dokaj poverenja imel in zato mu je brez skrbi izročil ključ svoje kleti, ali Martin je bil prebrisana glava, pa si je mislil: zakaj bi jaz pil navadno vino, če je tistega dobrega tolik sod tam v tistem kotu.

Martin je izvrtal na zadnjem konci soda malo luknjico in skoz tisto luknjico si je točil vinsko kapljico in je vselej, kedar si je napolnil čašo, na glas rekel te le besede: „Vinček, tebe pije Martinček, ali pametno!“

Nekega dne, ko je Martin ravno sedel v kotu pri svoji luknjici, pride natihoma biskup v klet in čuje, kako Martin za sodom govori in pravi: „Vinček, tebe pije Martinček, ali pametno!“ Biskup je to čul pa je precej vedel, kaj Martin dela, ter je odišel čisto polahko iz kleti.

Čez nekoliko dnij je biskup zopet imel goste, in ko dá znamenje Martinu, je Martin prinesel starine. Biskup mu poda svojo čašo, Martin jo natoči, a biskup gleda vino v čaši in govori: „Vinček, tebe pije Martinček, ali bedasto!“ — Martina je pri teh besedah rudečica oblila, a po dokončanem obedu si je zvezal culico in ušel je iz službe, tako ga je bilo sram nepoštenega dejanja.

V Gradci je nek gimn. profesor in Slovenec po rojstvu izdajal za denar spričevala o znanji slovenskega jezika Nemcem in ponemčenim Slovencem, „ali pametno!“ Če je kateri tak Nемец hotel službo dobiti mej Slovenci, je šel k tistemu profesorju na izpraševanje, profesor je dejal na tihem: „Nemčurček, dal ti bo spričevalo Macunček, ali pametno!“

Prišlo je na svetlo to dejanje profesorjevo ali profesorja ni oblila rudečica kakor svoje dni Martina v Križevcih, celo razkoračil se je bil in rekel, da je samo dvanajst takih spričeval o znanji slov. jezika Nemcem izdal, a ne deset tisoč, ali te da je izdal „pametno“. — Finschger je mej tem vendar zadobil službo c. kr. jav. beležnika mej koroškimi Slovenci a tisti pametni profesor, ki je ravnokar spisal književno zgodovino Slov. Štajerja, še vedno misli, da je slovenski patrijot, ki ume soditi poštene in zaslužne Slovence.

Martin, Martin, samo pametno!

„Correspondent“

v Lipsiji izhajajoč list za tiskarje in črkostavce ima v svojej 71. številki dopis iz Ljubljane o Lindtnerjevi petdesetletnici. Ker si v tem dopisu usoja imenovati **večino** društva ljubljanskih tiskarjev in črkostavcev „Nationalitätsatom“, vprašamo modrega dopisnika: Kaj pa je po tem manjina? U. A. W. G.

Nekoliko narodnih tiskarjev.

Pobotnica.

Mi podpisani potrjujemo, da smo v lista „Vorwärts“ 25. štev. izraženo nam „Missbilligung und Entrüstung“ resnično prejeli, oziroma prav hladnokrvno čitali. Još jedan put!

Več narodnih črkostavcev.

Črevlje na „biks“

Nos na „X“

To je Suhoblodnik, hud na „jour fixe“.

O Lindtnerjevi 50 letnici

pisalo se je iz Ljubljane na vse pretege v tiskarska lista „Correspondent“ in „Vorwärts“. Dolgo se je ugibalo, kdo je tista prebrisana glava, ki rabi tako slabo nemščino in se je s prapopisom tako sprla, da piše „Wienkel“. Naposled se je vender dognalo, da ni bil samo jeden temu delu kos, ampak da je trojica B-ovih črkostavcev združila svoje duševne sile v ta namen. Zaradi tega predlagam, da se znani nemški „couplet“ predrugači, da v bodoče slóve:

„Denn einer kann's nicht richten,
„Müssen drei dabei sein!“

Miha, dobrovoljček.

Na mitnicah

prigodi se često kaj smešnega. Nedavno pristopica kmetski deček z malo culico v roki do mitnice in hoče meni nič tebi nič dalje. A oko paznika je ostro, takoj ustavi dečka: „Stoj, kaj pa nosiš?“ — „Nič tacega,“ odvrne deček.

A pazniku odgovor ni dovolj, marveč segne po culici, iz katere se ta hip začuje glasni „kvak!“

„Oho, to je raca, race neso „fraj“, od rac se plača „dac“! pravi paznik.

„No od rac seveda,“ pripomni dečko, pa to ni raca, ampak racman“.

Nad tem otročjim dovtipom se je sicer vse smijalo a naposled je moral deček vender „racmana“ zadacati, ker pazniku ta spolovna razlika ni bila dovolj merodajna.

„Pustite male k meni!“

Tako „kliče in miče in vabi“ filharmonično društvo ljubljansko v zavesti, da nema na razpolaganje čilih, sonornih glasov, ampak samo take, ki že davno sodijo k „tandlerji“ na Stari trg.

V velikej zadregi si ni znalo pomagati drugače, kakor da je zbobnalo dijake prvih gimnazijalnih razredov na pomoč. Te mlade moči morajo rešiti čast več, nego 100 let starega filharmoničnega društva, da se obistinijo besede pesnika, ki pravi:

„Und neues Leben blüht aus den Ruinen.“

Dober recept.

Kdor se preveč debelí, zanj nema družega leka, nego je znano domače zdravilo, ki veli, da se mora tak človek vsak večer namazati s **tešč-slino**. Probatum est!

O deželnozborskih volitvah

došli so nam naslednji dovtipi:

Ko so se volitve pričele in je postajalo volilno gibanje vedno živahneje, reklo se je:

„Deus bene vertat!“

Na to so vrtali in vrtali tako dolgo in na vse strani, da se je naposled moglo reči:

„Deus bene vertit!“

Ali bi se zadnji stavek ne moral, vsaj za naš kraj, čitati tako:

„Dev-us bene vertit?“

Radoveden Črnomaljec.

Gospod Navrátil je preveč kolovratil, vsled tega se je tako zmedel, da niti . . . klicati ni mogel.

Postojinski Deu — je sedaj — brez grive lev.

V Trziči se je Turn podrl, a trgovinska zbornica ljubljanska ga je zopet spravila kvišku.

Da dr. Samec ni več samec, pričalo je v Trziči 111 glasov.

Padli neso „mladi bogovi“, pač pa se odbili nekateri rogovi.

Gosp. Špendal v Trziči bi rad kaj špendal, da bi bila volitev drugače izpala.

Kljun se je obesil — Tržičanom po zadnje volitvi. Ovbe no! Saj ni tako hudo! Saj stare piskre, škafe in zvonce, s katerimi ste hoteli napraviti godbo Kamničanom, zdaj lahko sami za se porabite!

Kamničani prekopali so sicer stari „klanec“, a ko bi se v novo pasažo vlegel Kecel s svojim trebuchom, morali bi kopati vnovič.

Kamniška „Lira“ ima prelep glas.

Krčani so se vsi vkrcali, Metličani so vse pometli, Črnomaljecv bilo je vse belo, Kostanjevci neso šli vsi po kostanj v ogenj, Višnjani pa so bili kar višnjevji — od vina.

Komedija.

Komandant Karol Klun kandidoval klerikalnim kolegom kateheta Križnarja kontreband kontra Kresniku.

Korespondoval.

Kolegi korajžno konferirali.

Kamnik 9/6.

Korektni konec komedije:

Kersnik,

Klun klavern.

Kurtina!

Konec.

Da je dr. Deu v Postojini podlegel, je za njega samega najbolj koristno, ker se do novih volitev lahko vadi v zgovornosti, da postane res „Cicero“.

Nekaterim kandidatom: Ni dovolj, da človek kandiduje, treba tudi, da je izvoljen.

Pri volitvah je že tako: vsekdar zmaga tisti, ki ima dosti glasov.

Gospod Legat, nekje tam gori na Gorenjskem, namerava baje presnovati svoje ime v Lagat. Čestitamo!

„Višnjani, kam ste svojga polža djali?“

„V Novomestjo smo se z njim peljali.“

Kaj še? Ko bi bilo to res, ne stali bi vozovi toliko denarja.

Mej dvema nemškutarjema.

A. Tschau. Grüß dich!

B. Servus. No, kako so ti deželno-zborske volitve po volji?

A. Nesem drugače pričakoval. Dežman se je pač postaral, dr. Schaffer pa je prišel popolnem v „škart“, ni več „discutabel“.

B. No mož pa ima še vender veliko sreče.

A. Kako to?

B. Ali nesi čital, saj je tajnik pri „društvu za bolne in onemogle“?

A. Kakor nalašč! Ne vem, kako je z njegovim zdravjem, a da je onemogel, to je gotovo.

B. Nach meiner unvorgreiflichen Ansicht, kakor se pravi: „Similis simili gaudet“.

A. Ne vem, če je to zanj kak poseben gaudé. Sicer pa je sedaj vdovec!

B. Pst! Tiho! Servus!

A. Nicht „discutabel“! Adieu!

Z Dunaja,

12. junija. (Izv. dop.)

(Heiter auch in ernster Zeit!)

Jurist tretjega leta sklical je na danes večer skrivnosten shod tukajšnjih slov. dijakov, da bi izrekli narodnemu centr. volilnemu odboru nezaupnico, ker ni liberalnih kandidatov postavil za deželni zbor. Iz plenuma bo ta predlog neki najbolj podpiral g. T. jurist, kar hoče reči, da bo gotovo sprejet. Kjer se namreč družijo prostovoljnost v vojaštvu z neprostovoljnostjo v humoristiki — zadnji gospod je namreč oficijalni humorist tega semestra in znabiti še prihodnjih v „Sloveniji“ — tam je uspeh zajamčen.

Kakor je bila po mnenji francoskega rodoljuba pred skoraj sto leti francoska „domovina v nevarnosti,“ tako je po mojem danes ves „hansel“ v gostilni pri „sv. Trojici“ v tretjem okraji.

Sicer pa Vas prosim g. urednik, da ne daste natisniti teh vrstic, če bi mislili, da se zna kaki ud centr. volilnega odbora preveč prestrašiti te nenavadne konkurence — ali pa celo iz dolzega časa smijati se.

Na istem prostoru — to bodi povedano v orijentiranje — je nekaj dnij pred binško izdihnilo literarno društvo svojo beletristično dušo po petletni nevarni bolezni — torej se vrši današnje dejanje na zgodovinskih tleh. —

Škoda, da je pri skupščinah v gostilni pri „sv. Trojici“ tretja oseba zmiraj na odpustu, da „nomen“ ni tudi „omen“.

Pogovori

soseda Brezovičarja in Bizovičarja.

Brezovičar: No, sosed, kako so ti volitve po volji?

Bizovičar: Prav dobro, saj smo zmagali povsod in kako sijajno!

Brezovičar: Res je. A vеди, meni se vender čudno zdi, da bi bil gosp. Mulley dobil v Postojini 52 glasov, ko sta vender dr. Vošnjak in Zarnik imela po 74 in 60 glasov.

Bizovičar: To ni nič čudnega. Mulley bi bil pač 52 glasov rad imel. Pomota nastala je, kakor pri takih prilikah navadno, nehoté.

Brezovičar: Si li že čul, da je Suhoblodnik pisal dru. Vošnjaku pisano pismo in mu v tem pismu izrazil svojo pripravljenost, podpirati njegovo kandidaturo?

Bizovičar: Da, čul sem o tem. A mislil sem si takoj, to je nekako sramožljivo prosjačenje. Saj se poznamo.

Brezovičar: Tako slabo jaz o Suhoblodniku ne mislim, le poglej ga: „Jeder Zoll ein Held!“ Pač pa sem tega prepokornega mnenja, da kadar se pišejo taka pisma, **pasji dnevi** niso več daleč.

Brezovičar: Povej mi prijatelj, kdo za Boga svetega še čita „Ljudski glas“?

Bizovičar: Kdo neki? Samo tisti, ki je že nemškutar, ali pa čaka prave prilike, da postane nemškutar.

Brezovičar: Dobro. A ker si že to tako dobro pogodil, povej mi še, zakaj je gosp. Schollmayer neko poslano priobčil tudi v „Ljudskem glasu“?

Bizovičar: Zakaj? Zato, ker gospod Schollmayer ni poznal pravega ljudskega glasu niti takrat, ko je živel mej nami, kamo-li sedaj, ko živi tam doli v Rumunskoj.

Brezovičar: Schollmayer je pač še vedno stari Schlaumeier“.

Zabukovčev Matevž.

(Spisal Dofrib.)

Sam ne vem, čemu ga je Bog ustvaril.

Saj še križa ni znal delati; ne da bi bil zadnje tri prste skrivil, potem pa s palcem in kazalcem naredil lahko kolobarček na čelo, usta in prsi, kakor je delala farovška kuharica, potegnili je s pestjo dvakrat, trikrat čez obraz in suknjo in to je bil njegov križ.

Vi res ne veste, kako trd in neroden je bil ta Zabukovčev Matevž. Sit ni bil nikdar; če se mu je še toliko kruha odrezalo, vselej je še po južini ostanke pobral in jih jedel, ko je po hlevu živini pokladal. Zvečer je nazadnje vzel skledo k sebi, vtil kisló mleko, kar ga je ostalo, med močnik, nadrobil kruha vmes in pomešal med vse to, kar je omajenega krompirja po mizi ležalo.

„Zdaj pa molimo“ je potem dejal.

In ko so po večerji dékle zunaj v veži posodo pomivale, sedel je pri peči in pravil, če ni dremal, stari materi, kakošne „umare“ so se mu sinoči sanjale in koliko bo na-nje stavil.

Ko je bilo pa vse opravljeno, ni mu bilo gospodinji treba družega reči, ko: „Matevž, pa poklekni“ — koj je šel po paternošter k vratam, klobuk obesil na drog in pokleknil na klop k oknu. Vetrnice je odprl, da je ložje slonel in se ni z nosom ob les zadeval, če je jel dremati. Ko mu je pa neki večer, ravno ko je „za vse potrebe“ začel najdajsti očenaš, „da bi vse tri prišle“, paternošter z rok padel, in najvažnejšega očenaša ni mogel do konca zmoliti, ker je molek pod kapom ležal, poklekoval je od tistihmal k peči za duri na tla in na klop naslanjal roke, ki so mu podpirale debelo glavo.

In menite, da še je znal sam napraviti? — Nobeno nedeljo ni šel tak k maši, kakor je za v cerkev. Na klobuku je bila kaka résa, suknja se od zadnjega dežja oblatena in jirhastih hlač še nikoli ni dal počrniti. Drugi fantje so kadili viržinke, ki so jih jim bile dale dekleta po noči, ta je pa za njimi počasno stopal in če so ga dekleta srečale in ga je katera

vprašala „Matevž, kaj pa ti tako počasi?“ dejal je „k maši grem, k maši, pa v loterijo pojdem stavit.“ Če je pa s cerkve prišel, ni nikdar vedel, kaj je bilo oznanjenega, ali kaj je berič klical.

V službi ga nikjer niso dolgo imeli za hlapca; močan je bil, pa sam ni nobene reči prav prijel in morali so ga vedno priganjati, ker je bil tako počasen. Pravili so, da če ga hvali, da potem malo hitreje dela.

Pa še norčevali so se z revežem. Ko nekega poletja ni imel službe in ga je brat moral doma rediti ter ni vedel, čemu bi ga porabil, svetoval mu je, naj gre na Koroško, zdaj gori žanjejo in možki tudi lahko kaj zasluži. Seveda je bil koj pripravljen in vsakemu je pravil, da mu Jože pravi, naj bi šel na Koroško žet, pa ne vé, kje se gori gre. Sosedov pastir, tisti zreli Jurčev, ki je v jeseni vsaki teden dobil dosti grošev: za klunjače v Ljubljani, ki jih je v meji na zanjke vjel, rekel mu je, da gre on z njim, če hoče, kar v nedeljo.

„No le pojdiva, koliko naj pa kruha saboj vzamem?“

„Kolikor ti ga brat da; pa brez denarja tudi ne smeš na pot. Najmanj tri goldinarje.“

„Saj jih imam še pet v škrinji; ti bom lahko še kaj dal, ki pojdeš z mano.“

„Le v nedeljo po maši pojdi na postajo v B.; tam te jaz počakam, pa se peljeva do Trbiža.“

„Ali celo do Trbiža!“

In Matevž je res šel v nedeljo na kolodvor, plačal, ko se je že vlak bližal, do Trbiža in komaj je še vlak vjel. Ljudje so bili že večidel v vozéh, ko pristork'a čez vrata. „Kje je pa Jurčev, slišijo?“ vpraša kondukerja. „Dritte Klasse, schnell — dort“, mu pokaže odprta vrata. „Ali je že notri“ — „Einsteigen — Lop — cvenk — rückwärts fertig“ in predno je Matevž dobro videl, da Jurčevega ni v vozu, drčal je že na Koroško.

Kaj si je potoma mislil, videlo se je v Trbiži, ko je ves čas okolu vlaka hodil in vsacega povpraševal, kje da je Jurčev sedel in kam da bi bil šel. Ko se je v'ak imel že odpeljati, začeli so železničarji nad njim upiti in čez dolgo časa zvedela je množica, ki se je okolu njega nabrala, od jokajočega Matevža, kako da je prišel z doma — Djali so ga v čakalnico in zvečer spal je Matevž zopet v hlevu doma. Ko je drugi dan videl Jurčevega, dejal mu je: „Zakaj te pa ni bilo?“ — „Vlak sem zamudil!“ Matevž ga neverno pogleda in ide naprej.

Od teh dob ga poredneži radi dražijo: „Matevž, povej, povej, kako si pa hodil na Koroško!“

Srečni Kranjci.

Ni še dolgo, kar so dobili prvega žida v deželno službo, sedaj pa imajo že žida kot deželnega poslanca. Ni zaman klical „Ljudski glas“, da nam neobhodno treba židov v deželo, spolnila se mu je vroča želja in kranjskim veleposestnikom bilo je sojeno, da so svojim zastopnikom izbrali Abrahamovega potomca. Vsak stan je vreden svojega zastopnika in spodobi se, da naši fakcijsni veleposestniki, ki tako radi koketujejo z nemško-židovskimi nazori, vzprejmo mej se poslanca à la dr. Mauer.

„Ljudski glas“ ima sedaj preugodno priliko, poskušati, čegav nos je bolj zakrivljen; Suhoblodnikov, ali pa dra. Mauer-a Skoro bi obžalovali, da na naši strani ni nobenega žida, ker bi sicer vsaj lahko rekali:

„Hau du meinen Juden
Hau ich deinen Juden.“

Priporočilo in svarilo.

Jože Bolog, vulgo „Flegelbirt“ priporoča svojo gostilno „pri jastrebu“ vsem častitim gospodom **hauzirarjem in žlajfarjem** in svari vse druge potovalce, posebno pa one, ki se k tako zvani honoraciji štejejo, da se ne predrznejo pri njem podstrešja iskati, če nečejo z njegovimi hlapci in z velikim pesom priti v dotiko.

Ričet.

Iz praktične fizike.

Vstrajnost in vpogljivost.

Mehanična deljivost.

Stisljivost.

Ko bi Bauer (vulgo Činčera) bil Auer, bi se ne držal tako „sauer“ in bi nam bil tako ljub kakor dr. Maurer. Tudi bi s palico ne tolkel po slovenskih zastavah, meneč, da bije po kravah

Gg. dr. Schaffer in Gariboldi sta pri volitvah propala. Zato bosta v nepobeljenej hiši prežalostno spala. V Postojini slavni dr. Deu

Ne bode letos rekel: „Ni bev, ne mev!“

Dežman in Schrey gojita nado
V zboru deželnega dvojbeno „gnado“.

Dr. Keesbacher, der lange Fritze

Bi povsod rad bil „an der Spitze“.

Napravil celo od neke pesni je prestavo,
Kar prej bilo pravilno, postavil je na glavo.

Eberl, Harisch, Doberlet, imajo s trobojnicami velik „Gfrett“.

— Nekdaj se je reklo: Komur Bog službo da, mu da tudi pamet. Sedaj je pri nekaterikih drugače. Z novo službo pride domišljavost, kajti pameti v več slučajih treba ni. — Nemškutar ni samo tisti, ki se tacega kaže. — Ne vemo, v čegavi glavi je kalj pognala misel, da se je v „Zvezdi“ nasadilo toliko grmičevja in cvetlic. Posebne lepote ni na tem. Ob sebi lepej „Zvezdi“ pa pristujó vse te naprave ravno tako, kakor bi se kdo vrgel v galo, frak in cilinder, belo zavratnico i. t. d. a bi naposled na cilinder nasadil še veliko pavovo pero. Razložek je le ta, da navadno pavovo pero ni drago, „pavovo pero“ v „Zvezdi“ pa stane okolu 2000 gld. — Gosp. Lassnig svoje hiše ni obnovil. Zato bi predlagali, da se v bodoče piše „Lasst-nicht“. — Ali je gospod Jonko v Bolci zaradi tega poslanec, da je v „Triester Tagblatt“ poslal neko jako neslano poslano? —

Plod nemščine.

Na Gorenjskem v selu S. živel je učitelj stare šole, kakoršni so že davno izumrli, tak namreč, ki je ubijal po zloglasnem „Namenbüchlein“ in enakih učnih pripomočkih mladini nemški jezik v uporne glavice. Po večletnem poučevanju je mož naposled sam mislil, da zna izvrstno nemški in pri vsakej priliki razkladal je uprav zapravljivo to svoje bogastvo, akoravno se je na prvi hip videlo, da mu manjka še veleznogo.

Nekega dne obiše ga odlična družba iz bližnjega mesteca, ki je bila namenjena na visoko goro nad selom S. — Učitelj postregel je z vsem, kar je premogla njegova skromna kuhinja in klet, tako da mu je donela naposled od vseh strani glasna in srčna zahvala. Razvnet vsled tolikega priznanja, v gladkej nemščini izrečenega, želel je, da bi mu družba nazajgrede zopet napravila čast in se pri njem oglasila, a tej svojej želji ni znal dati prave oblike, kajti rekel je: „Bitte, Herrschaften, besuchen sie mich von rückwärts!“

Tržno poročilo.

Prazne slame veliko na prodaj, kupcev malo, mnogo pa mlatičev.

„Bob v steno“ kupuje se posebno v nemčurskih krogih. Veliko povpraševanj.

Dlaka bode poskočila, ker je mnogo taci, ki jo radi cepijo in v vsakem jajci (1 jajce = 2 kraje.) dlako najdejo.

Mast, leskova pogreša se v kaznilnicah, deloma tudi v nekaterih učilnicah.

Salata s pečenko od 30 — 50 kraje.

Slama, dolga, z viržinko od 5 do 6 kraje.

Neki dami v Postojini.

(V „Stambuch.)

Daleko Lindau slovi, Evin goječ narasta j,
Kazalo včasih pa bi, terjati novce nazaj.

Pri urarji.

Kmet: Koliko stane ta ura?

Urar: Ta, o to je prav po ceni, 4 gold.

Kmet: To je preveč!

Urar: Pomislite še pred letom dnij bi je ne bili dobili izpod
8 gold. Glejte in ta tukaj veljala je še pred letom
7 gold., zdaj pa jo dobite tudi za 4 gold.

Kmet: Če je tako, pa še jedno leto počakam, potem pa dobim
uro zastonj.

„Kaj bodo v Gledališki stolbi rekli?“

Tako vpraša „ljubljskega buteljna“ mlečni
brat, sicer tudi „Ljudski glas“ imenovan, premljevajoč
vest, da postane „Slovenec“ dnevnik. Ker vemo, da težko
čaka odgovora, hočemo mu takoj postreči:

„V Gledališki stolbi“ so namreč vsi brez izjeme
takega mnenja, da vsled tega, ker postane „Slovenec“ dnevnik,
„Ljudski glas“ ni prav nič manj neumen.

H kamnoseku

pripelje kmetska ženica svojega mladega a precej čokastega
sinka in vname se mej njo in dotičnim mojstrom naslednji
dvogovor:

Kmetica: „Prosim, gospod, da bi vzeli mojega fanta, da se
pri njih izučí“

Mojster: „Zakaj pa ravno k meni?“

Kmetica: „Vedò, za tesarja je preneumen, za „štamcarja“
pa bo kakor nalašč!“

Mojster—kamossek je vsled tega nevoljno zavihnil oči,
kaj bi tudi ne? Saj smo celo mi tega priprostelega mnenja, da
je kmetica govorila nepremišljeno, da celò robato. Za tega
delj smo, ker nam je v čisljih kamnoseški posel, nategnili svoje
čutnice in poslušali, kako bode kmetica podprla navedeni razlog.
In res, na začudeno vprašanje, kamnoseka, je li misli, da za
kamnoseka sodi vsak tepec, odgovorila je nekako bojzljivo:

„Bog varuj! A moj fant je okoren, tesarji stavijo odre
na visoko, kako lahko bi se pripetilo, da se mu v glavi zvrtili
in po njem bi bilo. Pri vas pa je vse drugače, vi delate le
bolj pri tleh, če tudi pade, ne pade visoko.“

Tako ima vsaka obrt svoj „fortel“.

Novo društvo.

Zagotavlja se nam, da se snuje v Ljubljani novo društvo
društvo, ki bode imelo naslov: „Verein der durchgefaltenen“

Mej prvimi, ki so se baje vpisali, čitajo se imena: dr.
Schaffer, Anton vitez Gariboldi, Mrhal, Eberl, Bür-
ger, Linhart, Sima.

Društvo bode imelo tudi častne člane. Kot taka sta se
neki prijavila tudi gg. Dragotin Dežman in dr. Robert pl.
Schrey, a samo do konca avgusta, ker nameravata
potem prestopiti mej prave ude.

Društvo bode priredilo tudi svoj lastni vrt, katerega gre-
dice bode obsajene s pelinom. Simbolično društveno drevo pa

bode vrba žalostnica (Salix babilonica), katerej odmenjena je
večina vrta.

Društveni zdravnik bode dr. Keesbacher.

Natanjšeje poročilo in pravila tega prekoristnega društva
priobčimo pri priliki.

Predlog.

Ko je Balohov Jože še dijakoval, koval je pod lepim pes-
niškim imenom „Radonjevič“ nežne slovenske pesni ter je
pošiljal v Janežičev „Glasnik“. Odkar se je pa pobaronil, na-
hajamo mej našimi političnimi nasprotniki dosledno ime: „Baron
Schwegel“.

Tedaj 1. Balohov Jože, 2. Švegelj, 3. Radonjevič
in 4. baron Schwegel!

Ker je teh imen preveč, usojamo se nasvetovati, da se v
bodoče rabi samo jedno ime in to bi bilo:

„Šviga-švaga“.

Korporal: Če bi ti tu pred nami zagledal vihrajočo za-
stavo, kaj bi si ti mislil?

Prostak: Kaj, — da veter vleče.

Gg. Pauschin in Till

v Ljubljani imata v svojih izložbah sicer na prodaj mej drugim
tudi sliko „Slavije“, katero dobi vsak, kdor plača 5 gold.
50 kr. novega denarja. Kdor pa misli, da sta vsled tega ome-
njena gospoda narodnjaka, vara se zelò, kajti g. Pauschin
kakor g. Till je in ostane nemčur kljubu razstav-
ljenej vabi, kljubu „Slavije“ sliki.

Toliko v pojasnenje stališča.

Narodni detektiv.

Gg. Doberlet & Comp.

mej Co. razumeva se gospod Harisch, navdušujeta se tako ognjevito za stari stanovski barvi „modro-rumeno“, o katerih je prastari Valvazor rekel, da je to „die Farbe der Lakaien“, da že ni konca ne kraja.

Nam ne gre v glavo, kako more kdo siliti proti volji večine prebivalstva imenovani barvi naprej in res ne vemo kaj je temu vzrok, ali zloba, ali skrajna trdoglavost.

Gg. Doberlet & Comp., ki bosta pri dekoracijah zaslužila lepe novce, naj bi vender pomislila, da si s takim ravnanjem ne bosta pomnožila itak že omajanih simpatij.

Ali jima je pa die „Farbe der Lakaien“ res že prešla v meso in kri? Ali upliva tako silovito spomin na nekdanje dni?

Stara narodna.

(Po novem napevu.)

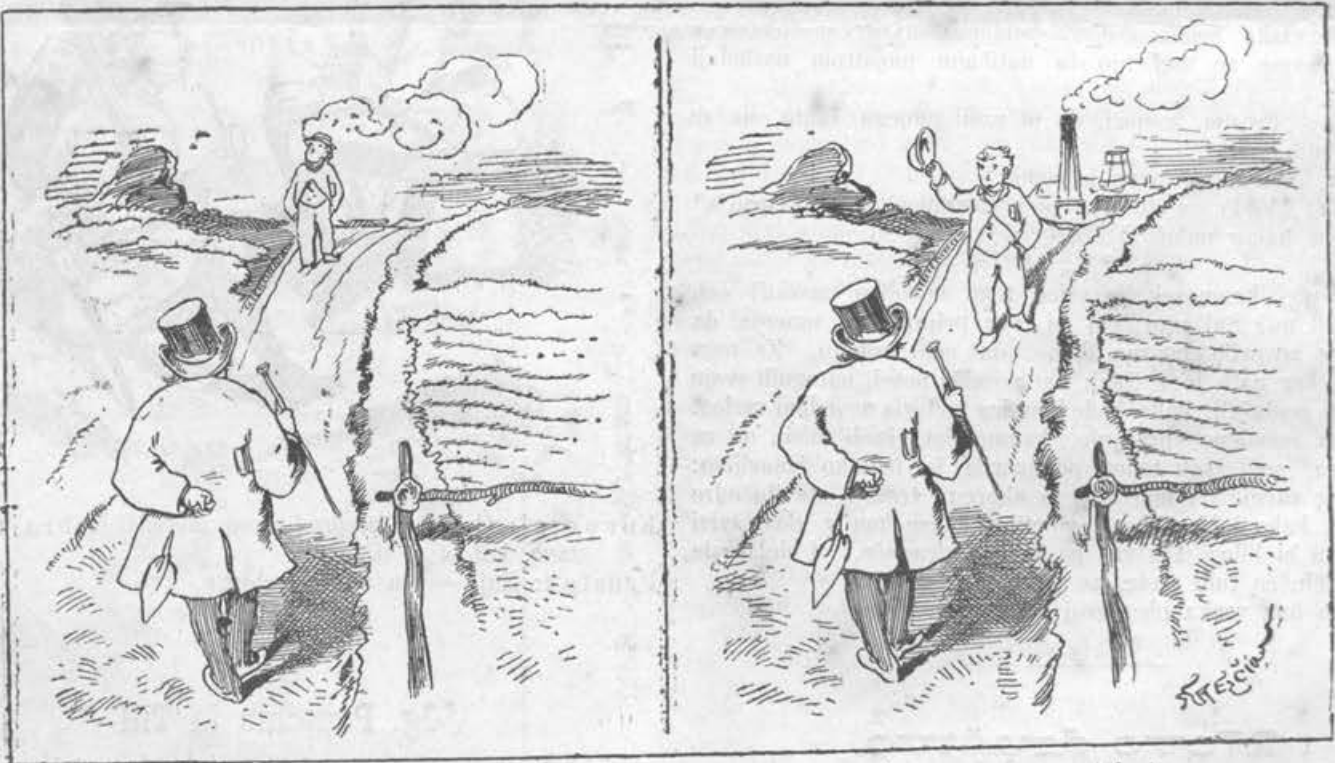
En'ga konjča bom kupil
Ves „furmanski cajg“
Pa bom fural na Duňaj,
Na gornji Estrajh.

Pa z Estrajha v Celov'c,
Pa z Celovca v Blekov'c
Pa z Blekovca na Kranj,
Kjer je „Flegelbirt“ fajn!

(Otročji humor.)

„Oča kaj pa delate, ali ni škoda za drevo?“
„Kaj bo škoda, saj je suho.“
„Morebiti pa rodi suho sadje, dobro za zimo.“

„Le čaj paglavec, te že še naučim smodke pušiti!“

A—a—a—a—tako!

Javna izjava.

Veliko se je že pisarilo in govorilo proti Slovincem in strašili so, kako grozni odnošaji bodejo nastali, ko pride mestno krmilo narodnjakom v roke. Resnični na čast čutimo se prijetno vezane, javno izjaviti, da nam nasproti Slovenci neso prav nič odurni, temuče celo nepričakovano prijazni in uljudni.

Stavbena družba kranjska.

Kontrasigniral: Alojzij Korsika.

Zaradi raznih zadržkov zakasnil se je ta pot „Škrat“. Primorani smo, da popravimo nedostatek, izdati dve številki ob jednom. Isto tako prideta še jedenkrat dve številki vkupe. Potem pa bode „Škrat“ redno izhajal.

Uredništvo in upravnništvo „Škrata“.